

Anti-pestprotocol

IKC Zeven Zeeën

Maart 2018

Het belang van een anti-pestprotocol

Een positief en veilig klimaat is noodzakelijk voor kinderen om zich goed te ontwikkelen. Op IKC Zeven Zeeën doen we onze uiterste best om deze sfeer gezamenlijk te creëren. Maar helaas komt pesten ook bij ons op school voor.

Pesten is niet leuk; daar is iedereen het over eens. Daarom vinden wij het belangrijk om een anti-pestprotocol te hebben. Hierin staat hoe we het pesten willen voorkomen, hoe we het signaleren en hoe wij als school omgaan met pestgedrag. We kijken naar pesten vanuit het perspectief van het gepeste kind, de pester, de omstanders, de ouders en de leerkrachten.

Uitgangspunten van IKC Zeven Zeeën over pesten

- Pesten moet serieus genomen worden door alle betrokken partijen. Dit zijn: de leerlingen (de pester(s), het gepeste kind, de zwijgende groep); de leerkrachten ;de ouders/verzorgers
- Pesten is onwenselijk voor de ontwikkeling van een kind.
- De school moet proberen pestsituaties te voorkomen.
- Pesten moet met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, los van het feit of pesten wel niet aan de orde is.

Wat wordt onder pesten verstaan?

Pesten kan op veel verschillende manieren voorkomen. Wat voor de een een onschuldig grapje is, is voor een ander al pestgedrag. Om deze reden is het soms moeilijk om pestgedrag te signaleren. Let op: als een kind vindt dat het gepest wordt, moet dit serieus worden genomen, ook al denken anderen hier anders over.

Om pesten aan te pakken is het goed te weten wat onder pesten wordt verstaan en wat het verschil is met plagen en ruzie.

Plagen en ruzie

Bij *plagen* is het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is geen duidelijke machtsongelijkheid aanwezig. Leerlingen sluiten elkaar niet buiten en het is vaak de bedoeling om elkaar aan het lachen te maken.

Bij *ruzie* hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotioneel (boze) manier. Beide leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Pesten

Van *pesten* is er sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen' (Dan Olweus). De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid.

Signalen van pesten:

Op school:

- mag niet meedoen bij spelletjes of wordt als laatste gekozen
- schoolprestaties gaan achteruit
- vermijdt de speelplaats of blijft dicht bij de leraar tijdens pauzes
- ziet er ongelukkig, gestrest, depressief uit
- klaagt over buikpijn, hoofdpijn
- heeft misschien niet één goede vriend
- bezittingen worden afgenomen of verstopt
- wordt uitgelachen, onvriendelijk benaderd

Thuis:

- komt thuis met kapotte fiets, kleren of boeken
- heeft blauwe plekken, schrammen
- neemt geen klasgenootjes mee
- is bang om naar school te gaan
- kiest een onlogische route van en naar school
- slaapt onrustig en heeft nare dromen
- vraagt en/of steelt geld van familie
- wordt niet uitgenodigd voor feestjes
- overspannen en gestrest op zondagavond of aan het eind van een vakantie

De verschillende rollen bij pesten

De gepeste: de leerling die het slachtoffer is van het pestgedrag.

De pester: degene die de negatieve acties bedenkt en uitvoert.

De meeloper: de leerling die meedoet met het pesten en in eerste instantie niet het initiatief neemt.

De omstanders/ de zwijgende groep: deze groep doet niet mee aan het pesten, maar doet ook niets om het pesten te stoppen. Ze hebben wel een belangrijke rol bij het stoppen van het pesten.

Aanpak van pestgedrag

Signalen van pesten worden altijd serieus genomen. Bij het aanpakken van pestgedrag maken wij gebruik van het vijfsporenbeleid.

Steun bieden aan de leerling die gepest wordt.

- Naar de leerling luisteren en het probleem serieus nemen.
- Met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met de leerling werken aan oplossingen.
- Waar nodig zorgen dat de leerling deskundige hulp krijgt.
- Zorgen voor vervolggesprekken. Maak afspraken met de betrokken leerlingen. Kom terug op de gemaakte afspraken en vraag hoe het nu gaat.

Steun bieden aan de leerling die pest.

- Bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- Helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Laat de leerling zich veilig voelen; leg uit wat u als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Zorgen voor vervolggesprekken. Maak afspraken met de betrokken leerlingen. Kom terug op de gemaakte afspraken en vraag hoe het nu gaat.

De ouders van de gepeste en van de pestende leerling steunen.

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van pestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.

- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

De rest van de klas betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.

- Praat met leerlingen over pesten en hun eigen rol daarbij.
- Overleg met de leerlingen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Werk samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

De algemene verantwoordelijkheid van de school.

- Wij vinden als school pesten onacceptabel en zijn met directie, leerkrachten en ondersteunend personeel verantwoordelijk voor een veilig pedagogisch klimaat.
- In geval van een pestsituatie brengen wij andere leerkrachten en de intern begeleider op de hoogte, zodat iedereen betrokken is bij het stoppen van pestgedrag.

Wat zijn de consequenties van pestgedrag?

Pesten is onacceptabel, dus neem afhankelijk van het voorval (straf)maatregelen. In extreme gevallen is het aan te raden om te kijken of het protocol grensoverschrijdend gedrag van toepassing is.

Pestpreventie op IKC Zeven Zeeën

Werken aan een positieve groep vergt het hele jaar door aandacht. Benoemen en stimuleren van positief gedrag is minstens zo belangrijk in het voorkomen van pesten. Op onze school doen alle betrokkenen hun uiterste best om pestgedrag te voorkomen.

Methode Sociale vaardigheden en burgerschap

Wij willen onze leerlingen sociaal-emotionele vaardigheden aanleren, waarbij ook pesten voorkomen kan worden. Onze methode besteedt vanaf de peutergroepen t/m groep 8 aandacht aan het omgaan met emoties, het oplossen van conflicten, omgangsvormen, gedragsregels en het accepteren van verschillen.

Methode mediawijsheid

Op school maken we in de groepen 1 t/m 8 gebruik van het Nationaal Mediapaspoort. In deze lessen leren de leerlingen hoe zij veilig en slim met diverse media kunnen omgaan, hoe ze online-pesting kunnen voorkomen en waar ze hulp kunnen krijgen als zij online gepest worden.

Signaleringsinstrumenten

De leerkrachten van groep 1 t/m 8 vullen twee keer per jaar de vragenlijsten in om het sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen in kaart te brengen. De uitkomsten kunnen voor de leerkracht aanleiding zijn actie te ondernemen voor een specifieke leerling of voor de groep. Daarnaast wordt ook jaarlijks in kaart gebracht hoe de beleving van veiligheid van leerlingen, ouders en medewerkers op school is.

Samen opstellen? Kort, bondig, eenvoudig, Volgend schooljaar introduceren?

- Welke te verwachten problemen bij de aanpak van pesten zijn er binnen de school en hoe wordt hiermee omgegaan?
- Wie is het aanspreekpunt pesten op school, de vertrouwenspersoon, en welke personen binnen en buiten de school houden zich met pestproblemen bezig.
- Informatie voor ouders: Wat zijn signalen dat een kind wordt gepest of zelf pest? Wat kunnen ouders doen? Publicaties en websites ter informatie.

Wanneer ondanks alle inspanningen het pesten niet ophoudt, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken en deskundigen raadplegen.